

ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ ΑΝΘΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ

ΕΤΟΣ Β'.

ΜΑΪΟΣ 1876.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΓ'.

Ὁ Ζακύνθιος Ἀνθὼν βί-
νει ἀπὸ σήμερον εἰς τὸ δεύτερον ἔτος
τοῦ βίου του, ἐνθαρρυνθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς
φιλόφρονος ὑποδοχῆς, ἧς παντοῦ ἔτυ-
χεν, ἐκτίθεται εἰς τὰς ὀφείας τῶν Συν-
δρομητῶν αὐτοῦ ἐπιμελέστερον καλλιερ-
γούμενος καὶ μᾶλλον ἐκτεταμένος.

Τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν θέλει πε-
ριέχει ἔργα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λο-
γίων συμπολιτῶν μας, διασῶζον ἀπὸ
τῆς λήθης πᾶν ὅ,τι δόκιμον ἐγράφη
ὑπὸ θανόντων Ζακυνθίων εἴτε πεζὸν
εἴτε ἔμμετρον, θέλει δὲ εὐχαρίστως
ἐγκλιματίζει ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ
τὰ νοητικὰ προϊόντα ἐτέρων συμπα-
τριωτῶν καὶ ὁμογενῶν.

Τὴν τέρψιν ἀναμεμιγμένην τῇ ὡ-

φελείᾳ θέλει πάντοτε ἐπιδιώξει τὸ ἡμέ-
τερον σύγγραμμα· πλὴν τοῦτο δὲν δύνα-
ται νὰ ἐπιτευχθῇ, ἢ διὰ τῆς ποικιλίας
τῶν ἐν αὐτῷ καταχωριζομένων ἄρθρων,
χάριν τῆς ὁποίας, καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἀ-
παντηθείσας ζημίας, ἀπεφασίσθη ἡ κα-
τὰ ὀκτὼ σελίδας αὐξήσεις ἐκάστου τεύ-
χους ἄνευ οὐδεμιᾶς αὐξήσεως τῆς εὐ-
τελεστάτης αὐτοῦ τιμῆς.

Ἱεραίνοντες τὰς ὀλίγας ταύτας λέ-
ξεις, εὐτυχεῖς λογιζόμεθα τάσσοντες
ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἡμετέρου φύλλου
οπουδαίαν διατριβὴν περὶ τοῦ σοφοῦ
τῆς Ζακύνθου διδασκάλου Θεοφ. τοῦ
Κορυδαλέως πραγματευομένην, ἐνὸς
τῶν μᾶλλον διακεκριμένων ὁμογε-
νῶν, τοῦ κ. Ξ. Θωμᾶ, πρὸ πολλοῦ

ἐγκύπτοντος εἰς τὴν τοσοῦτω περισπούδαστον μελέτην τοῦ διανοητικοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ βίου μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βυζαντίου, καὶ ὑποσχεθέντος ἡμῖν διὰ κολακευτικωτάτης ἐπιστολῆς τὴν κατὰ μῆνα ἀποστολὴν ἄρθρου πρὸς τὰς μελέτας ταύτας σχετιζομένου.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΑΡΙΟΝ

ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΚΟΡΥΔΑΛΕΩΣ

« Ὁ Κορυδαλεὺς οὐκ ἀμυδρὸν παιδείας φῶς ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀπέστειλε. »
Εὐγ. Βουλγαρώς Λογική.

Τοὺς βίους τῶν μεγάλων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες διὰ τῶν πνευματικῶν ὅπλων κατῴρθωσαν νὰ διασώσωσι τὴν Ἑλληνισμόν, δφείλομεν ὑπὸ εὐγνωμοσύνης κινούμενοι νὰ συγγράψωμεν, ὅσον οἷόν τε ἀκριβέστερον, ὅπως οἱ πάντες διορῶσιν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἁγῶνας καὶ μόχθους, οὓς οἱ μακάριοι ἐκείνοι ἄνδρες κατέβαλον στερούμενοι συγγενῶν καὶ ἡσυχίας, κακούχοι μὲν καὶ θλιβόμενοι πρὸς διάδοσιν τῶν φώτων τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας. Ἡ ἱστορία, ἡ ἀδέκαστος αὕτη πλάστιγξ, ἐν ᾗ σταθμίζονται αἱ ἀνθρώπιναι πράξεις, κατέταξε τὰ ὀνόματα τῶν ἀξιολόγων ἐκείνων ἀνδρῶν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν εὐεργετῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὅπερ, καίτοι διτελεί ὑπὸ ξένην ὑπηκοότητα, εἴη ὅμως πνευματικῶς διὰ τῶν ἀκαμάτων ἐνεργειῶν τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων.

Μεταξὺ τῶν τῆς παιδείας ταύτων προστατῶν δυνάμεθα νὰ καταλέξωμεν ἐν ὕψι μάλιστα θέσει, Θεόφιλον τὸν Κορυδαλέα, τὸν σχολάρχην τῆς Πατριαρχικῆς τοῦ Γένους σχολῆς, οὗτινος βιογραφίαν συνηπτικὸν ἀνελάδομεν νὰ συντάξωμεν. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν προκείμε-

μενον, καλὸν ἢ ἀειμνήσωμεν τοὺς πρὸ τοῦ Κορυδαλέως ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τούτῳ τῶν Μουσῶν φωτωρίῳ διδάξαντας.

Πρῶτος διδάσκαλος καὶ σχολάρχης τῆς πατριαρχικῆς σχολῆς μετὰ τὴν ἄλωσιν, ὑπῆρξε Ματθαῖος ὁ Καμαριώτης, γενηματίας διδάσκαλος πολλῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Πατριάρχου Γενναδίου Σχολαρίου ἤτο Θεσσαλονικεὺς καὶ ἀπέθανε περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 15Τ'. αἰῶνος. Τοῦτον διεδέξατο ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Μανουὴλ ὁ ἐκ Κορίνθου ὁ σοφώτατος καὶ θεολογικώτατος, τιμηθεὶς διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ μεγάλου ρήτορος καὶ τοῦ χαρτοφύλακος καὶ διδάξας μέχρι τοῦ 1551 α'. Μετ' αὐτὸν ἐδίδαξεν ἐν τῇ σχολῇ Ἰωάννης Ζυγομαλάς ὁ ἐκ Ναυπλίου, μαθητὴς τοῦ προηγουμένου β), ὅστις ὑπῆρξε διδάσκαλος πολλῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου Ἰωάσαφ Β. τοῦ μεγαλοπρεποῦς (διακόνου τότε ὄντος) τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, διδάξας μέχρι τοῦ 1580. Μετὰ τοῦτον προέστη τῆς σχολῆς Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλάς, ἀνὴρ σοφός, γ) πρωτονατάριος τῆς Μ. Ἐκκλησίας. δ) Τοῦτον διεδέξατο Φραγκί-

α) Ὁ Κωνσταντῖος ἐν τῇ Κωνσταντινίδει (σελ. 146 ἐκδ β. τίθησι μετὰ τοῦτον Ἀλέξανδρον τὸν ἀπὸ Τυρᾶς μέγαν χαρτοφύλακα καὶ τὸν μέγαν ρήτορα Θεοράνην.

β) Ἀγνοοῦμεν πότε οὗτος ὑπῆρξε μαθητὴς Ἀρσενίου τοῦ Ἀποστόλη, καθὰ λέγει ὁ κ. Σάβας (Νεοελ. φιολ. σ. 176) ὅτι οὗτος ἐμαθῆτε παρὰ Μανουὴλ τῷ Κορινθίῳ; ἀλλ' ὥς εἶπεν ὁ Κωνσταντῖος, ἀμφοτέροι οὗτοι συνεμαθῆτε παρὰ τῷ Μανουὴλ. ἄλλως οὐδέποτε δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐδιδάχθη παρὰ τῷ πατόφρονι Ἀποστόλῃ, ὅστις βεβαίως ἤθελεν ἐμμετεῖσαι εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνδορῆτάς ἀντορθοδόξου δόξας αὐτοῦ ὅτι ὁμοῦ ἐδιδάχθη ὁ Ἰωάννης παρὰ τοῦ Μανουὴλ μαρτυρεῖ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Θεοδόσιος λέγων « οὗτος δὲ (ὁ Μανουὴλ) τὸν ἐμὸν πατέρα Ἰωάννην ἐδίδαξε. (Turogræciar.)

γ) Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τὰς ὁποίας ἐπέστειλεν οὗτος τῷ Κρουσίῳ συντάγῃ ἡ Turogræciar καὶ ἡ Germanograeciae (Basilias 1584.)

δ) Ὅρα τὸν περὶ Βυζαντινῆς Πατριαρχικῆς σχολῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ διαπρεψάντων καθηγητῶν ἐν ταῖς ἐλάσσοις συγγραφαῖς Κωνσταντίου Α. τοῦ ἀπὸ Σινάίου. Σελ. 319,